

Årsrapport 2024

Nöjesparken Sundspärlan AB

Stadsrevisionen

Årsrapport Nöjesparken Sundspärlan AB - 2024
Framtagen av Stadsrevisionen i Helsingborgs stad
Datum: 2025-05-16
Diarienummer: 63/2024
Kontakt: stadsrevisionen@helsingborg.se
Omslagsfoto: Sundspärlan

Innehåll

Samlad bedömning	4
Inledning	6
Syfte och revisionsfrågor, avgränsning	6
Revisionskriterier	7
Metoder	7
Resultat av granskningen.....	8
Verksamhet och ekonomi.....	8
Verksamhetens ändamål	8
Uppdrag, inriktning, mål.....	8
Ekonomiska mål	9
Rapportering och uppföljning.....	9
Bedömning.....	14
Styrning och intern kontroll.....	16
Arbetsordning och VD-instruktion	16
Risk- och sårbarhetsanalys	16
Rapportering och uppföljning.....	18
Bedömning.....	19

Samlad bedömning

Lekmannarevisorn i Nöjesparken Sundspärlan AB har i sin revisionsplan för 2024 beslutat att genomföra en grundläggande granskning av bolaget. Syftet med granskningen är att bedöma om bolaget bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt enligt ägarnas mål och direktiv samt om styrelsen har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till bolagets mål, beslut och föreskrifter.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån lekmannarevisorns samlade granskning av styrelse och VD 2024.

Verksamhet och ekonomi

Vår samlade bedömning är att styrelse och VD i Nöjesparken Sundspärlan AB inte bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet i enlighet med ägarens mål och direktiv.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse saknas uppföljning och analys av bolagets uppdrag och inriktning som uttalats av ägarna. Vidare grundar vi vår bedömning på att bolagets ekonomiska mål vad gäller 100-procentig självfinansieringsgrad och ett positivt kassaflöde mer jämnt fördelat under året inte uppnåtts. Bolaget redovisar ett negativt årsresultat om -3,6 mnkr. Därtill har prognoserna varierat under året där väsentliga differenser finns mellan tertial 2 och redovisat årsresultat. Av årsredovisningen framgår vidare att hela aktiekapitalet är förbrukat.

Sammantaget bedömer vi att VD och styrelse inte haft en tillräcklig styrning och uppföljning av verksamheten. Påtagliga brister finns kopplat till bolagets ekonomistyrning, prognosarbete samt kostnadskontroll. Aktiviteter som initieras för att stärka beläggningen och lönsamheten har inte givit tillräcklig effekt och åtföljts av strukturerad uppföljning av styrelsen. Vi bedömer att det krävs kraftfulla förbättringsåtgärder framåt för att stärka bolagets styrning av verksamheten.

Styrning och intern kontroll

Vår samlade bedömning är att styrelse och VD i Nöjesparken Sundspärlan AB inte har en tillräcklig intern kontroll för att leva upp till bolagets mål, beslut och föreskrifter.

Vi grundar vår bedömning på att styrelsen inte har antagit en särskild plan för intern kontroll trots genomförd riskanalys, och det saknas dokumenterad uppföljning av årets arbete.

Vidare grundar vi vår bedömning på att den ekonomiska rapporteringen till styrelsen och ägarna har brustit i kvalitet och tillförlitlighet, trots att styrelsen identifierat hög risk samt auktoriserad revisors noteringar om behov av att styrelsen är mer aktiv i sitt

prognosarbete. Vi delar också auktoriserad revisors bedömning att det skett väsentliga avvikelser inom betydelsefulla processer som har påverkan på bolagets interna kontroll.

Sammantaget bedöms VD och styrelse inte haft en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Påtagliga brister finns i bolagets interna kontroll kopplat till processer som berör bolagets ekonomistyrning och uppföljning, budget- och prognosarbete samt kostnadskontroll. Brister finns även i styrelsens och VD:s följsamhet till styrelsens arbetsordning, VD-instruktion och rapporteringsinstruktion. Vi bedömer att det krävs kraftfulla förbättringsåtgärder framåt för att stärka bolagets styrning och interna kontroll av bolaget.

Inledning

Av aktiebolagslagen framgår att lekmannarevisorerna årligen ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Styrelse och VD ansvarar för att bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges och ägarens mål och uppdrag, beslut och riktlinjer samt lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Därtill ska bolaget tillse att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner som säkerställer att information om verksamhet och ekonomi är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig, samt att de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

För att fullgöra uppdraget bör system och rutiner för ledning, uppföljning, kontroll och rapportering av verksamheten finnas. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt i enlighet med ägarens direktiv och mål.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år och omfattar en granskning av bolagets måluppfyllelse utifrån ägarens mål och direktiv samt granskning av bolagets styrning och interna kontroll. Granskningen utgör grund för de bedömningar och uttalande som lekmannarevisor avger i sin granskningsrapport.

Nöjesparken Sundspärlan AB utgör ett delägt bolag under Helsingborgs Stads Förvaltning AB (HSFAB) kommunkoncern. Staden äger bolaget till 43 procent varav Helsingborgshem AB äger tre procent. Övriga större delägare är Peab AB, HSB, Riksbyggen, Helsingborgs Arbetarkommun, LO-sektionen, ABF och Handels avdelning 6. De äger tillsammans 35,5 procent av bolaget. Övriga delägare utgörs av privata företag och enskilda aktieägare.

Granskningen har utförts av revisionskontoret på uppdrag av lekmannarevisor och lekmannarevisorssuppleant. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2024.

Syfte och revisionsfrågor, avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om bolaget bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt enligt ägarens mål och direktiv samt om styrelsen har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till bolagets mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen omfattar följande revisionsfrågor;

- Vidtar styrelsen tillräckliga åtgärder för att uppnå ägarens mål och direktiv avseende verksamhet och ekonomi?

- Säkerställer styrelsen att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig?

Granskningen avser styrelse och VD i Nöjesparken Sundspärlan AB.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna för den grundläggande granskningen utgörs av:

- Aktiebolagslagen (2005:551, 8 kap. 4 §),
- Kommunallagen (2017:725, 10 kap. 3 §),
- Bolagsordning och ägardirektiv,
- Relevanta styrdokument och fullmäktiges mål och beslut som berör bolaget.

Metoder

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av bolagsordning och ägardirektiv, verksamhetsplan, riskanalys avseende bolagets arbete med intern kontroll, ekonomirapporter, årsredovisning, protokoll samt styrelsens arbetsordning och VD-instruktion samt särskild rapporteringsinstruktion. Granskningen har även innefattat dialogmöte med styrelsens presidium och VD/ledning.

Bolagets presidium har erhållit granskningen för faktakontroll.

Granskningsområdena verksamhet, ekonomi och styrning och intern kontroll har bedömts enligt nedan bedömningsskala vilket följer SKYREVs (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) vägledningar och rekommendationer.

I allt väsentligt ändamålsenlig/tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Avvikelse/brister som behöver åtgärdas är av mindre karaktär.
Delvis ändamålsenlig/tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas där förbättringsåtgärder krävs.
Inte ändamålsenlig/tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

Resultat av granskningen

Verksamhet och ekonomi

Verksamhetens ändamål

Nöjesparken Sundspärlan AB:s **bolagsordning** är fastställd av kommunfullmäktige den 16 april 2024¹ och vid bolagsstämma den 20 augusti 2024.

Av bolagsordningen framgår att bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva folkparksverksamhet i Helsingborg.

I bolagsordningen framgår vidare att ändamålet med bolagets verksamhet är att medverka till att göra Helsingborgs stad till en attraktiv kommun att leva i för invånare, besökare och näringsliv samt att erbjuda stadens invånare, besökare och näringsliv möjligheter till kultur och folkparksverksamhet.

Uppdrag, inriktning, mål

Bolagets styrelse kommunicerade under 2023 behov av ett ägardirektiv som möjliggör för ägarna att uttrycka sina gemensamma ambitioner med bolaget. Kommunfullmäktige antog ett ägardirektiv för bolaget den 16 april 2024 i samband med antagande av bolagsordningen.²

Ägardirektiv för av HSFAB delägda bolag anger i förekommande fall uppdrag, ansvar, mål och ekonomiska förutsättningar för det specifika bolaget med utgångspunkt i det kommunala ändamålet. Om det är möjligt med hänsyn till ägarförhållandena i bolaget ska även Vision Helsingborg 2035 och programmet för mandatperioden beaktas.³ Enligt stadens styrmodell ska stadens bolag styra sin verksamhet genom affärsplaner och andra styrande dokument inom ramarna i bolagsordning och ägardirektiv.

Enligt **ägardirektivet** för Nöjesparken Sundspärlan AB gäller att:

Bolagets **uppdrag** är att erbjuda invånare, besökare och näringsliv i Helsingborg möjligheter till att ta del av kultur- och folkparksverksamhet. Bolaget ska bidra till att utveckla Helsingborg som destination. Bolaget ska bidra till vision Helsingborg 2035.

¹ Antagande av ägardirektiv och revidering av bolagsordning för Nöjesparken Sundspärlan AB, kommunfullmäktige den 16 april 2024, § 53.

² Likalydande not 1.

³ Bolagsstyrning i Helsingborgs stad, kommunfullmäktige den 25 januari 2022, § 5.

Bolagets **inriktning** är att ha fokus på hög beläggning och hållbart nyttjande av folkparksområdet. Kultur- och folkparksverksamheten ska nå en så stor publik som möjligt och ha ett inkluderande förhållningssätt som bidrar till att människor möts och att fler invånare känner samhörighet och delaktighet i samhället. Bolaget ska skapa förutsättningar för att området blir en mötesplats där det erbjuds ett brett utbud av kultur- och folkparksverksamhet hela året, såväl inomhus som utomhus.

Inga **mål** finns uttryckta i ägardirektivet.

Bolaget har framarbetat en verksamhetsplan för 2024-2025 som beslutats av styrelsen vid sammanträde den 11 december 2023. Av protokoll under 2024 går att utläsa att ordföranden givit övriga i styrelsen information om bolagets ägardirektiv och bolagsordning samt redogjort för Vision Helsingborg 2035. Av protokollen 2024 går inte att utläsa om verksamhetsplanen har varit föremål för revidering utifrån ändrade förutsättningar och antagit ägardirektiv.

Styrelsen har vid sammanträdet den 16 december 2024 antagit en ny verksamhetsplan för 2025. I planen framgår bolagets vision och mål för 2025 samt aktiviteter kopplat till områden som berörs i bolagets ägardirektiv såsom organisationsutveckling och hållbarhetsstrategi, marknadsstrategi och varumärkesprofilering, samarbete och kundrelationer, kvalitets- och serviceuppföljning, maximering av utomhusevenemang, målgruppsbreddning och ökad synlighet, miljö- och hållbarhetsarbete och kostnadseffektivitet för långsiktig hållbarhet.

Ekonomiska mål

I enlighet med ägardirektivet ska bolaget ha en långsiktigt god ekonomisk ställning med ett positivt kassaflöde mer jämnt fördelat under året. Bolaget ska ha en 100-procentig självfinansieringsgrad.

Ägarna följer upp bolagets ekonomi i samband med rapportering och på ägarsamråd. Bolaget ska också tillgängliggöra tertialvisa ekonomiska rapporter till ägarna.

Rapportering och uppföljning

Uppföljning av uppdrag och inriktning

Vid styrelsens möte den 19 februari 2024 noteras i protokollet att ordföranden givit övriga i styrelsen en uppdatering av förslag på ägardirektiv och bolagsordning. Det framkommer också i styrelsens protokoll från den 26 augusti 2024 att ordföranden gått igenom Vision Helsingborg 2035 med övriga styrelsen.

Av protokollen under 2024 framgår att bolaget löpande diskuterat olika initiativ kopplat till inriktningen att öka beläggningen och nyttja området på olika sätt. Bolaget har under året bland annat arbetat med att:

- Öka sin synlighet i olika nätverk för att skapa möjlighet till fler samarbeten och säkra fler bokningar.
- Öka sin digitala närvaro och synlighet.
- Provat nya arrangemang och koncept till nya målgrupper.
- Deltagit i samverkan för att öka nyttjandet och aktiviteterna på hela anläggningen, med fokus på utomhusaktiviteter. Gruppen leds av stadsbyggnadsdirektören.

Ett större samarbete avtalades under året när Eva Rydbergs Nöjesproduktion AB meddelade att fortsätta med friluftsteatern på Sundspärlans utomhusscen. Av protokoll framkommer att bolaget bedömt att belägningsgraden varit god under året, men att det även medfört flertalet investeringar och ökade kostnader för renovering och underhåll. Styrelsen har i protokollen noterat ökat behov av investeringar av friluftsteatern med ambitionen att framöver skapa bättre förutsättningar för andra aktörer och arrangemang på teaterscenen. Av erhållna ekonomiska rapporter framgår en särskild redovisning av arrangemanget vad gäller redovisade och prognostiserade intäkter och kostnader. Dessa har enligt uppgift tillsänts styrelsen löpande.

I VD-rapport till styrelsen vid möte i februari 2024 framkommer att bolaget sökt samarbete med ett bokningsbolag, vilket skulle kunna fördela risktagandet vid inköpta arrangemang och artister. Av protokollen framgår inte att aktiviteten har följts upp i styrelsen.

I Sundspärlans protokoll under 2024 saknas en analys över hur ovan nämnda aktiviteter bidragit till förflyttning i enlighet med bolagets uppdrag och inriktning.

Av HSFAB:s protokoll avseende genomförd ägardialog med Nöjesparken Sundspärlan AB i maj 2024, framgår en beskrivning av pågående arrangemang och bokningsläget där VD framhåller att höstens bokningar ser bra ut och julbordsevenemangen redan är lanserade. Sundspärlans ordförande informerar om det ekonomiska läget och lyfter fram några utmaningar kopplade till bolagets utveckling. Av erhållen redovisning från ägardialogen framgår att bolaget prognostiserar ett positivt årsresultat om 3,1 mnkr. Vidare redogörs för bolagets samarbete med stadens utvecklingsgrupp för att utveckla parken med mål att nå ut till fler barnfamiljer. Ordförande redogör även för det arbete och den förflyttning som gjorts inom styrelsen och att översyn av bolagets styrdokument har resulterat i bättre styrning och förbättrade förutsättningar för styrelsens arbete.

Av årsredovisningen 2024 framgår ingen redogörelse eller analys av hur bolaget beaktat eller bidragit till stadens utveckling i linje med Vision 2035. Inte heller hur verksamhetsåret har bedrivits utifrån ägardirektivets uppdrag och inriktning.

Ekonomisk uppföljning

Enligt av styrelsen fastställd rapporteringsinstruktion⁴ framgår att styrelsen fortlöpande ska bedöma bolagets ekonomiska situation samt kontinuerligt erhålla rapportering inom områden såsom finansiell ställning, resultat och lönsamhet, kassaflöde samt order- och beläggningssituation. Jämförelser ska redovisas utifrån föregående år kopplat till väsentliga nyckeltal som soliditet och likviditet.

Vid lekmanbarevisorns dialogmöte i november 2024 med styrelsens presidium och ledning, framhölls att det pågår ett arbete inom styrelsen att se över och optimera ekonomin för stärkt resultat. Enligt uppgift har bland annat samtliga löpande avtal setts över och vid behov förhandlats om eller sagts upp. Det har också konstaterats att de ekonomiska prognoserna för planerade arrangemang inte varit tillräckligt träffsäkra. Hit lyfts även externa arrangörers egna prognoser, som vid lägre utfall även påverkat Sundspärlans prognostiserade intäkter av arrangemanget.

VD har sedan januari 2024 styrelsens uppdrag att stärka verksamhetens arbete med ekonomistyrning och prognossäkerhet i syfte att säkerställa en bättre uppföljning av utfall mot budget. Av protokoll framkommer att styrelsen ser det som viktigt att det sker ett fortsatt arbete med att nå högre kostnadseffektivitet i bolaget. Av protokollen under 2024 framgår dock ingen särskild uppföljning eller att styrelsen efterfrågat återrapportering utifrån tilldelat uppdrag till VD.

I dialogmöte med presidiet framkommer vidare att styrelsen sedan pandemin beslutat om att följa upp ekonomi och affärsläget vid varje styrelsemöte. Detta styrks av protokoll för året som visar att VD avger en VD-rapport på varje styrelsesammanträde. Rapporteringen består av redogörelse av marknads- och affärsläget samt ekonomiskt nuläge. Därtill lyfts i vissa protokoll områden såsom organisations- och personalmässigt nuläge och bokningsläget. För några enstaka sammanträden framgår av protokoll att månadsrapporter för ekonomi har skickats ut till styrelsen. Enligt uppgift har styrelsen dock erhållit rapporter vid varje sammanträde. I protokollen saknas dock utifrån punkten ekonomiskt nuläge, en redogörelse över bolagets resultat och ekonomiska utfall jämfört med budget och prognos samt styrelsens ställningstagande utifrån erhållna rapporter.

Vi noterar även utifrån protokollen att det generellt under året funnits en framåtsyftande redogörelse och prognos kopplat till marknads- och bokningsläget. Av protokollen går dock inte tydligt att utläsa hur planerade aktiviteter bidragit eller förväntas bidra till bolagets resultat och styrelsens åtgärder med anledning av detta. Vissa presenterade åtgärder har i stället avsett motsvarande period kommande år. Några direkta åtgärder beslutade av styrelsen för innevarande år framkommer inte

⁴ Rapporteringsinstruktion, beslutad av styrelsen på sammanträde 10 oktober 2022.

och vi kan inte utläsa i efterföljande protokoll att det skett någon uppföljning av åtgärder och vad resultatet i så fall blivit.

I den löpande rapporteringen under året till styrelsen utifrån punkten ekonomiskt nuläge, redogörs dock för ett mera ansträngt läge för verksamheten. Detta förhållande har även noterats av bolagets auktoriserade revisor som under 2023 och 2024 i sin löpande granskning⁵ ser en risk i att bolaget inte arbetar tillräckligt aktivt för att stärka sitt prognosarbete och löpande följer utvecklingen under året med justering i innevarande års budget/prognos. Auktoriserad revisor rekommenderar också styrelsen utifrån 2024 års löpande granskning, en viss försiktighet vid budgetering.

Av årsredovisningen framgår att resultatet för 2024 är -3,6 mnkr. Det går också att utläsa att aktiekapitalet förbrukats i sin helhet under året. Av protokollen framgår inte att styrelsen under 2024 fattat beslut om några genomgripande handlingsplaner för att nå en ekonomi i balans. Av årsredovisningen för 2024 framgår dock att styrelsen efter räkenskapsårets utgång har fattat beslut om handlingsplan för ekonomi i balans och åtgärder för att stärka bolagets förmåga till fortsatt drift.

Styrelsen har, i och med auktoriserad revisors granskning av bokslut och årsredovisning 2024, gjort konstatandet att den ekonomiska uppföljningen varit bristande och givit en missvisande bild av det faktiska nuläget, framför allt på kostnadssidan. Styrelsen konstaterar att bolaget redovisar ett större underskott på helåret som inte har fångats i den löpande ekonomiska uppföljningen. Styrelsen har därefter beslutat om en rad åtgärder för att stärka ekonomistyrningen. Styrelsen avser även utarbeta förstärkta riktlinjer och processer för styrning och uppföljning samt införa kvartalsbokslut. Detta påvisas av styrelsens protokoll under mars och april månad 2025.⁶

Rapportering till ägaren

I enlighet med styrdokument för Bolagsstyrning i Helsingborgs stad har HSFAB formaliserat en för koncernen gemensam uppföljningsprocess för uppföljning och rapportering av mål och ekonomi på koncernnivå samt beskrivning av nuläge. Rutinen är att HSFAB följer upp bolagens verksamhet, måluppfyllelse och ekonomi varje tertiäl.

Vad gäller styrning av de delägda bolagen under HSFAB framgår enligt styrdokument, att information från Sundspärlan ska ges till styrelsen i HSFAB vid minst ett tillfälle årligen. Bolaget ska i ett så tidigt skede som möjligt informera HSFAB om viktigare händelser och risker som påverkar eller kan komma att påverka bolagets anseende, ekonomi eller utveckling. Denna skrivning framgår även i ägardirektivet för Sundspärlan under punkten rapportering och uppföljning. Ägarmöte och ägardialog hålls vid behov. Enligt ägardirektivet ska därtill ett ägarsamråd med delägarna genomföras minst en gång per år i samband med bolagets årsstämma. Syftet med

⁵ PM Grant Thornton daterade 13 december 2023 respektive 13 december 2024.

⁶ Styrelsemöten 25 mars, 7 april, 16 april samt 23 april 2025.

ägarsamråden är att föra dialog kring bolagets ställning och utveckling. På ägarsamrådet ska ägardirektivet följas upp och i samband med detta överväga eventuell revidering.

I ägardirektivet för SundspärLAN framgår dock att HSFAB kallar bolagspresidiet i Nöjesparken SundspärLAN till ägardialog en gång per år. Enligt av HSFAB framtagna rutin och årshjul för ägardialoger ska dialog ske utifrån bolagets ställning, utveckling och strategiska frågor samt uppföljning av ägardirektivet. Vi kan av protokoll notera att ägardialog genomförts i samband med styrelsemöte med HSFAB den 22 maj 2024.

Enligt information i protokoll från HSFAB skedde ägarsamråd den 18 januari 2024. Samrådets fokus var framtagande av ägardirektiv och revidering av bolagsordning.⁷

Erhållna ekonomiska rapporter som tillsänts av bolaget till HSFAB under 2024 visar att bolaget skickat balansrapporter vid andra tertiet omfattande perioden januari-augusti samt ekonomisk redovisning som tillsänts styrelsen för motsvarande period, vilken inkluderar resultat per månad, ackumulerat resultat samt prognos och sammanställning över likvida medel. Därtill har HSFAB erhållit en likviditetsrapport per oktober 2024. Vi har inte kunnat verifiera i vilken mån bolaget tillsänt ägarna bolagets affärsplan/verksamhetsplan eller övriga handlingar av vikt för ägarna.

Av erhållen ekonomisk rapport framgår att bolaget per augusti 2024 redovisar ett ackumulerat resultat på 2 mnkr samt en prognos för helåret på 1,9 mnkr. Detta avviker från redovisat resultat till HSFAB i maj 2024 med -1,1 mnkr, där prognostiserat resultat uppgick till 3,1 mnkr. Av rapporterna framgår att månadsresultatet varierat under året. Vid lekmanarevisorns dialogmöte i november 2024 lämnades av bolagets ledning och presidium muntlig uppgift om att resultatet för helåret prognostiserades till 1,2 mnkr.

Som noterats ovan i avsnittet 'Ekonomisk uppföljning' så har styrelsen i samband med färdigställandet av årsredovisningen 2024, konstaterat att prognosarbetet för 2024 innehållit återkommande brister som inte har uppdagats i tid och informerats till styrelsen. Styrelsen har i samband med detta sökt en ny dialog med ägarna för att informera om läget, vilket skedde den 23 april 2025. Detta styrks av styrelsens egna protokoll⁸ samt av uppgift från ägare.

Övrig rapportering

Bolaget framarbetar årligen en bolagsstyrningsrapport som tillsänds ägaren. Den senaste erhållna rapporten avser verksamhetsåret 2023 och är daterad 15 april 2024. Inga väsentliga avvikelser framgår.

Kommunstyrelsen har inom ramen för den så kallade förstärkta uppsiktsplikten över kommunala aktiebolag bedömt att bolagets verksamhet varit förenlig med det

⁷ Protokoll vid sammanträde med styrelsen för Helsingborgs Stads Förvaltning AB 2024-01-30, § 9.

⁸ Protokoll vid sammanträde med styrelsen för Nöjesparken SundspärLAN AB 2025-04-23, punkt 6 D.

fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Detta behandlades av kommunstyrelsen i Helsingborg den 29 maj 2024.⁹

Av kommunallagen framgår att kommunfullmäktige ska få ta ställning innan ett kommunalt bolag fattar beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Vad framgår av styrelsens protokoll så har inga sådana ärenden överlämnats till fullmäktige under 2024.

Av protokoll har framgått att årsstämma för 2024 varit planerad att hållas den 23 april 2025. Datum för årsstämma har dock skjutits fram till 21 maj 2025, då styrelsen inte kunnat fastställa en årsredovisning inom ordinarie tidplan.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att verksamheten **inte** har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse saknas uppföljning och analys av bolagets uppdrag och inriktning samt hur bolaget bidragit till stadens utveckling i linje med Vision 2035. Vi konstaterar att styrelsen under året fått information från VD om olika initiativ i syfte att öka beläggningsgraden och lönsamheten. Bolaget har löpande behandlat information om bolagets status avseende affärsläge och ekonomiskt nuläge. Dock saknas spårbarhet i protokollen kring styrelsens uppföljning och åtgärder utifrån presenterade initiativ.

Vidare grundar vi vår bedömning på att bolagets ekonomiska mål vad gäller 100-procentig självfinansieringsgrad och ett positivt kassaflöde mer jämnt fördelat under året inte uppnåtts. Bolaget redovisar ett negativt resultat om -3,6 mnkr. Styrelsen har under 2024 inte fastställt någon handlingsplan för att stärka lönsamheten. Av erhållna ekonomiska rapporter som tillsänts styrelsen och ägare under 2024 konstaterar vi att bolaget redovisar väsentliga avvikelser utifrån lämnade prognoser där resultatet varierat under året. Utifrån protokollen saknas en tydlig redogörelse och spårbarhet över bolagets resultat i förhållande till budget och prognos. Vidare konstaterar vi att styrelsen i januari 2024 gett VD i uppdrag att stärka bolagets prognos- och budgetarbete, dock framgår inte av protokollen att styrelsen följt upp uppdraget.

Utifrån att bolaget förbrukat aktiekapitalet i sin helhet under året, bedömer vi att bolaget i högre utsträckning borde ha initierat en dialog med ägarna utifrån de risker som är förknippade med denna situation och som därigenom har påverkan på bolagets anseende, ekonomi och utveckling.

⁹ Kommunstyrelsen den 29 maj 2024, § 100

I det framtidsyftande arbetet ser vi det även som värdefullt att styrelsen och VD lämnar en samlad redogörelse i förvaltningsberättelsen av hur det kommunala ändamålet har förverkligats under året.

Sammantaget bedöms VD och styrelse inte ha en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och ekonomi. Påtagliga brister finns kopplat till bolagets ekonomistyrning och prognosarbete. Aktiviteter som initieras för att stärka beläggningen och lönsamheten har inte givit tillräcklig effekt och åtföljts av strukturerad uppföljning.

Vi bedömer att det krävs kraftfulla förbättringsåtgärder framåt för att stärka bolagets styrning av verksamheten och för att nå av ägarna uttalade direktiv.

Styrning och intern kontroll

Arbetsordning och VD-instruktion

Enligt **arbetsordningen**¹⁰ ansvarar styrelsen för att säkerställa att verksamheten bedrivs i linje med aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägarnas direktiv. Styrelsen ska också fatta beslut i ärenden som rör större strategiska eller ekonomiska frågor samt övervaka att organisationen fungerar ändamålsenligt. Styrelsearbetet innebär bland annat att inom ramen för bolagets bolagsordning aktivt främja stabilitet och resultatutveckling samt ansvara för hela verksamhetens utveckling, mål, strategier och organisation. Vidare ansvarar styrelsen för att förebygga kriser och minimera onödigt risktagande.

Styrelsens ordförande har särskilt ansvar för att upprätthålla kontinuerlig kontakt med VD samt säkerställa att styrelseledamöterna har tillräcklig information inför möten. Vid styrelsesammanträden, som sker minst sex gånger om året ska bland annat ekonomisk rapportering, marknadsrapporter och utvecklingsprojekt informeras.

Bolagets **VD-instruktion**¹¹ är avsett att klargöra arbetsfördelningen mellan styrelse och verkställande direktör (VD) i bolaget, samt även förtydliga VD:s ansvar, skyldigheter och befogenheter för att upprätthålla en effektiv organisation. VD har rätt att fatta beslut inom vissa ramar gällande investeringar, lån och företagsförvärv, men vissa beslut kräver styrelsens godkännande. VD ansvarar även för att bolagets bokföring och medelsförvaltning är säker och överensstämmer med lagar och verksamhetens behov samt fungerar väl. Därtill att rapporter och bokslut fortlöpande rapporteras till styrelsen enligt gällande policyer och instruktioner och att vid behov vidta åtgärder för att stärka kontrollmiljön. VD har även ansvar att informera styrelsen vid sådana noterade brister.

VD är även ansvarig för att följa särskild **rapporteringsinstruktion**¹² som fastställts av styrelsen och innebär att VD ska tillhandahålla information av betydelse för styrelsens bedömning av bolagets ekonomiska situation. Hit räknas finansiell ställning, resultat, lönsamhet, kassaflöde samt order- och beläggningssituation.

Risk- och sårbarhetsanalys

I styrdokument för bolagsstyrning för Helsingborgs stad framgår under styrning av delägda bolag under HSFAB, att bolagen ska känna till de övergripande styrdokument och policys som gäller för Helsingborgs stads verksamheter och verka för att dessa i tillämpliga delar följs och inarbetas i bolagens egna policys, direktiv och riktlinjer när det är rimligt med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och

¹⁰ Arbetsordningen fastställdes av styrelsen den 11 december 2023.

¹¹ VD-instruktion fastställdes av styrelsen 11 december 2023.

¹² Rapporteringsinstruktion fastställd på styrelsesammanträde den 10 oktober 2022.

omständigheterna i övrigt. Av granskningen framgår inte huruvida ägarna ställt krav på att Nöjesparken Sundspärlan AB ska följa intentionerna i Helsingborgs stads reglemente för intern kontroll¹³.

Av bolagets protokoll framgår att styrelsen framarbetat en risk- och sårbarhetsanalys i samband med sammanträde den 15 januari 2024. Det framgår dock inte i protokollet vad som var styrelsens beslut gällande risk- och sårbarhetsanalysen eller dess tillhörande åtgärdsförslag. I styrelsens arbetsordning framgår under punkten Protokoll, att "besluten särskilt ska noteras" i styrelsens protokoll.¹⁴

Erhållen risk- och sårbarhetsanalys identifierar 23 risker varav sex har bedömts ha ett riskvärde med högre sannolikhet och allvarlighet:

- Ekonomiska rapporteringen till styrelsen
- Förlust av serveringstillstånd
- Kraftig hyresjustering
- Kraftigt höjda driftskostnader
- Anlagd brand eller sabotage
- Påverkan av kriminella element

Tillhörande varje riskområde finns en beskrivning av om det finns rutiner för att undvika risken samt bedömning av åtgärdsbehov. Vad gäller riskområdet avseende ekonomisk rapportering till styrelsen framgår att VD-instruktionen är ett verktyg för att hantera risken samt att ny ekonom och förbättrade rutiner möjliggör bättre uppföljning. Utifrån risk- och sårbarhetsanalysen har ingen särskild intern kontrollplan beslutats av styrelsen som beskriver vilka kontroller som ska genomföras, med vilken frekvens och vem som ansvarar.

Presidiet framhåller i dialogmöte med lekmannarevisor att kostnadsökningar kopplat till fastigheten utgör en stor risk och är en utmaning för styrelsen. Ursprunget på detta är att fastigheten tidigare ingick i ett utvecklingsprojekt som skulle innebära att befintlig byggnad revs, vilket i sin tur gjorde att fastighetsunderhåll endast planerades för på kortare sikt. Utvecklingsprojekt realiserades dock inte och bolaget uppger en situation där underhållsplaneringen inte har ställts om utifrån långsiktighet inom rimliga kostnadsramar. Enligt styrelsens ordförande finns flera behov av åtgärder i byggnaden, men dessa innebär kostnadsökningar till exempel i form av uppräknade hyror. Styrelsen har därför genomfört dialog med fastighetsförvaltningen för att balansera behov kontra hyreskostnad.

¹³ Beslutad av kommunfullmäktige den 19 oktober 2021 § 211

¹⁴ Arbetsordning för Nöjesparken Sundspärlan AB, punkt 13

Rapportering och uppföljning

Vid denna rapports färdigställande har vi inte erhållit någon uppföljning av risk- och sårbarhetsanalysen samt en redogörelse över vilka kontrollaktiviteter som utförts under 2024 och åtgärder framåt.

Enligt protokoll från den 27 januari 2025 har styrelsen bordlagt frågan om uppföljning av risk- och konsekvensanalys (sårbarhetsanalys) till kommande sammanträde den 3 mars 2025. I protokoll från den 19 februari 2025 framkommer dock att nästkommande möte sker den 18 mars 2025. Enligt protokollet från januari har styrelsen även bordlagt frågan om utvärdering av styrelsens interna arbete till sammanträde den 7 april 2025, men även vid detta möte har ärendet bordlagts. Vid denna rapports färdigställande framgår det inte i erhållna protokoll att ärendet behandlats av styrelsen.

I lekmannarevisorns dialogmöte framkommer att styrelsen sedan tidigare har fattat beslut om förstärkt ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde. Ytterligare åtgärd för att säkerställa detta är att bolaget knutit till sig ökad ekonomiresurs under året för att stödja VD i ekonomistyrningen.

Utifrån vår redogörelse av ekonomisk uppföljning (se tidigare avsnitt) så sker en löpande ekonomisk rapportering vid varje sammanträde under punkten VD-rapport, ekonomiskt nuläge. Det går däremot inte utifrån protokollen att utläsa det ekonomiska resultatet i förhållande till budget och prognos och hur styrelsen agerat på lämnad rapport. I efterföljande protokoll framgår det inte heller att det skett någon uppföljning och analys av VD och styrelse och vilka åtgärder som utförts och vad resultatet i så fall blivit. Av årsredovisningen för 2024 framgår dock att styrelsen efter räkenskapsårets utgång har fattat beslut om handlingsplan för ekonomi i balans och åtgärder för att stärka bolagets förmåga till fortsatt drift.

Som noterats ovan i avsnittet 'Ekonomisk uppföljning' så har styrelsen i samband med färdigställandet av årsredovisningen, konstaterat att redovisade ekonomirapporter innehållit återkommande brister som inte har uppdagats i tid och informerats till styrelsen. Styrelsen har därefter fattat beslut om ett flertal åtgärder för att stärka den interna kontrollen och styrningen av bolaget. Detta påvisas av styrelsens protokoll under mars och april månad 2025.¹⁵

Samverkan med auktoriserad revisor

Inom ramen för granskningen av bolagets styrning och interna kontroll har löpande avstämning gjorts med bolagets auktoriserade revisor. Utgångspunkten har varit auktoriserad revisors avrapportering av iakttagelser vid granskning av räkenskapsåret 2023 samt rapportering av löpande granskning av intern kontroll samt bokslutsgranskning avseende räkenskapsåret 2024.

¹⁵ Styrelsemöten 25 mars, 7 april, 16 april samt 23 april 2025.

Bolagets auktoriserade revisor har i sin löpande granskning av bolaget under verksamhetsåret 2024 framfört förbättringsområden gällande fortsatt drift, främst kopplat till styrelsens prognosarbete och att uppnå ett jämnt kassaflöde över räkenskapsåret, samt att det interna kontrollarbetet behöver förstärkas genom att bolaget utvecklar sin attestordning samt rutiner för upplåning. Utifrån årets bokslutsgranskning har den auktoriserade revisorn i en särskild skrivelse till styrelsen, påtalat brister i den interna kontrollen avseende löpande avstämningar av bokföringen där styrelsen brustit i sina skyldigheter enligt aktiebolagslagen.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen **inte** är tillräcklig.

Vi grundar vår bedömning på att styrelsen trots genomförd riskanalys inte har antagit en särskild intern kontrollplan som anger vilka kontroller som ska genomföras för att hantera riskerna, med vilken frekvens samt vem som ansvarar för att kontrollerna genomförs. Vid rapportens färdigställande saknas även dokumenterad uppföljning av årets arbete med intern kontroll.

Aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning föreskriver att styrelsen aktivt ska styra och följa upp bolagets ekonomiska situation. Av granskningen kan vi konstatera att den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen till styrelsen och ägarna har brustit och inte har hållit tillräcklig kvalitet och varit tillförlitlig. Detta trots att styrelsen i sin riskanalys för 2024 har identifierat en hög risk avseende ekonomiska rapporter till styrelsen samt att auktoriserad revisor utifrån 2023 års revision lämnat notering om behov av att styrelsen är mer aktiv i sitt prognosarbete. Vi delar också auktoriserad revisors bedömning att det skett väsentliga avvikelser inom betydelsefulla processer som har påverkan på bolagets interna kontroll.

Vi bedömer att styrelsens arbetsordning inte följts vad gäller krav på att aktivt främja stabilitet och resultatutveckling, minimera onödigt risktagande samt ansvara för hela verksamhetens utveckling, mål, strategier och organisation. Vi bedömer att VD inte följt gällande VD-instruktion vad gäller ansvarsområden såsom att tillse att bolagets bokföring och medelsförvaltning är säker och överensstämmer med lagar och verksamhetens behov samt fungerar väl, samt att vid behov vidta åtgärder för att stärka kontrollmiljön.

Sammantaget bedöms VD och styrelse inte ha en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Påtagliga brister finns i bolagets interna kontroll kopplat till väsentliga processer som berör bolagets ekonomistyrning och uppföljning, budget- och prognosarbete samt kostnadskontroll.

Vi bedömer att det krävs kraftfulla förbättringsåtgärder framåt för att stärka bolagets styrning och interna kontroll av bolaget.